

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2021/039 van:

de heer XXXX, geboren XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend in De Woenselse Poort in de afdeling XXXX te Eindhoven, onderdeel van GGzE,

tot het navolgende oordeel gekomen.

1. Ontstaan en loop van het geding

De klachtencommissie ontving op 5 juli 2021 een klaagschrift, gedateerd op 1 juli 2021 van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

Klager heeft zich voor het opstellen van zijn klaagschrift en bij de mondelinge behandeling van zijn klachten laten bijstaan door mevrouw XXXX, Patiëntenvertrouwenspersoon.

De klacht richt volgens het klaagschrift zich tegen mevrouw XXXX, Gz-psycholoog en zorgverantwoordelijke van klager, hierna te noemen verweerster.

Verweerster heeft zich bij het opstellen van het verweerschrift en bij de mondelinge behandeling van de klachten laten bijstaan door mevrouw mr. XXXX, als juriste verbonden aan De Woenselse Poort.

De klachtencommissie ontving op 14 juli 2021 een verweerschrift, gedateerd op dezelfde dag.

De klachtencommissie was door de veiligheidsmaatregelen die moesten worden getroffen om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan niet in de gelegenheid om klachten in fysieke aanwezigheid van klager en verweerder te behandelen. De klachtencommissie heeft de klacht daarom via een beeldverbinding behandeld. Klager en de Patiëntenvertrouwenspersoon, verweerster en mevrouw mr. XXXX, alsmede de leden van de klachtencommissie en de secretaris van de klachtencommissie hebben deelgenomen aan de behandeling van de klacht via de beeldverbinding.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 22 juli 2021.

Klager is er blijkens de toestemmingsverklaring mee akkoord dat de commissieleden, indien nodig, het dossier inzien, eventueel door middel van fotokopieën.

2. Inhoud van de klachten

De klachten richten zich op de volgende beslissingen;

1. klager op 3 juni 2021 over te plaatsen naar beveiligingsniveau 3, en
2. klager op 3 juni 2021 te plaatsen in een separeerruimte, en
3. klager klaagt dat hij onterecht wordt beschuldigd van drugshandel en drugsgebruik in de instelling.

3. Standpunt van de klager

Klager vindt dat hij ten onrechte op 3 juni 2021 is gesepareerd. Hij zat rustig op zijn kamer. Hij was aan het telefoneren met zijn netwerk om rustig te worden. Terwijl hij daarmee bezig was stond er ineens een hele groep mensen voor de deur van zijn kamer om hem mee te nemen. Er was niets aan de hand. Klager is toen naar de separeerruimte gebracht. De separatie heeft vijf dagen geduurd.

De separatie was niet nodig geweest. De situatie had opgelost kunnen worden door klager een time-out te geven. Bij de separatie is onnodig veel geweld uitgeoefend op klager, zijn armen waren bont en blauw, terwijl in het signaleringsplan staat dan men hem niet moet aanraken. Klager is veel te laat geïnformeerd over de redenen waarom hij werd gesepareerd.

Het beveiligingsniveau van de afdeling waar klager is gesepareerd is beveiligingsniveau 3. Het was de bedoeling dat klager binnen afzienbare tijd zou worden overgeplaatst naar een afdeling met beveiligingsniveau 1. Klager kan nu weer helemaal opnieuw beginnen met toewerken naar beveiligingsniveau 1.

Verder is klager van mening dat hij valselijk wordt beschuldigd van handel in en gebruik van verdovende middelen binnen de instelling. Klager erkent dat hij één keer verdovende middelen heeft gebruikt. De UC's van klager zijn altijd schoon geweest. Ook een vermoeden dat klager bewapend zou zijn is op niets gebaseerd. Er is niets bij hem gevonden.

Klager verzoekt de klachtencommissie om zijn klachten gegrond te verklaren. Tevens verzoekt klager de klachtencommissie om hem een schadevergoeding toe te kennen van € 125,- (zijnde €25,- per dag) voor de vijf dagen waarin hij ten onrechte is gesepareerd.

4. Standpunt van de verweerster

De klachten betreffen kennelijk de beslissingen om;

4. klager op 3 juni 2021 over te plaatsen naar beveiligingsniveau 3, en
5. klager op 3 juni 2021 te plaatsen in een separeerruimte, en
6. klager klaagt dat hij onterecht wordt beschuldigd van drugshandel en drugsgebruik in de instelling.

Klager geeft in zijn klaagschrift voor wat betreft onderdeel 1 aan dat hij omdat het vermoeden bestond dat hij een wapen zou hebben dat volgens hem onterecht is geweest, omdat er niets is gevonden, is overgeplaatst naar beveiligingsniveau 3.

Wat betreft onderdeel 2 geeft klager aan dat hij naar de separeerruimte is gebracht en pas na 5 dagen het informatieformulier heeft ontvangen.

Met betrekking tot onderdeel 3 geeft klager aan dat hij valselijk beschuldigd wordt van drugshandel en drugsgebruik. Zijn urineonderzoeken zijn al maanden schoon.

Verweerster is van mening dat de klachten voor wat betreft de onderdelen 1 en 2 niet-ontvankelijk dienen te worden verklaard. Het betreft klachten waarop de Wkkgz niet van toepassing is.

Voor wat betreft onderdeel 2 is verweerster van mening dat deze klacht om formele redenen gegrond dient te worden verklaard, maar om inhoudelijke redenen ongegrond.

Mocht de klachtencommissie evenwel toch overgaan tot een beoordeling van de klachten over de beslissing om klager over te plaatsen naar beveiligingsniveau 3 en over de beschuldigingen van drugshandel en drugsgebruik, dan wil verweerster daar het volgende over opmerken:

Het is de taak van het behandelteam om risico's in te schatten met betrekking tot delictgedrag. Een belangrijke risicofactor is middelengebruik. Hierover het gesprek aangaan met klager is een essentieel onderdeel van de behandeling. In de weken voor het incident op 3 juni 2021 ontstonden vermoedens van drugsgebruik, onder andere vanwege verandering in gedrag en extreem gewichtsverlies binnen korte tijd. Daarnaast werd klager door minstens twee medecliënten genoemd als degene die hen drugs had verkocht.

Het behandelteam heeft dit met klager besproken. Voor het eerst op 1 juni 2021. Klager ontkende dat hij drugs gebruikte. Klager kwam met alternatieve verklaringen voor het extreme gewichtsverlies binnen korte tijd (o.a. stress). Daarnaast ontkende klager dat hij drugs handelde.

Op 3 juni 2021 is het team met klager hier opnieuw over in gesprek gegaan. Dit gesprek resulteerde uiteindelijk in het incident van 3 juni 2021.

Op 4 juni 2021 werd een urineonderzoek gedaan, toen klager in de separeerruimte verbleef. Uit dit urineonderzoek kwam naar voren dat klager positief scoorde op amfetamine, alcohol en cannabis. Sinds dit urineonderzoek heeft klager meerdere urineonderzoeken geweigerd. Na de overplaatsing van klager heeft het behandelteam van verschillende medecliënten te horen gekregen dat zij schone urine leverden aan klager. Dit bleek, na de overplaatsing van klager, al langer dan zes maanden aan de gang te zijn.

Klager is op 3 juni 2021 overgeplaatst naar een andere afdeling met beveiligingsniveau 3 in verband met een agressief dreigend incident op een afdeling met beveiligingsniveau 2. Dit incident wordt hierna uitgebreid beschreven. Voordat deze hele situatie is ontstaan, was het behandelteam met klager bezig om vervolgstappen te zetten. Klager stond op de wachtlijst voor een vervolgafdeling op beveiligingsniveau 1. Echter, ondanks veelvuldige pogingen van het behandelteam om vervolgstappen met klager te zetten, hebben het hierna te beschrijven incident en de situatie rondom het drugsgebruik/-handel duidelijk gemaakt dat klager nog niet in staat is om te gaan met de bij beveiligingsniveau 1 behorende vrijheden.

Verder wil verweerster het volgende onder de aandacht van de klachtencommissie brengen.

Volgens artikel 8:16 Wvoggz en de Memorie van Toelichting is het meedelen en beslissen in het kader van artikel 8:9 Wvoggz alleen nodig wanneer het gaat om overplaatsing naar een andere zorgaanbieder. Klager is binnen de instelling overgeplaatst naar een hoger beveiligingsniveau maar is niet gewijzigd van zorgaanbieder.

Verweerster kan zich voorstellen dat het vervelend is voor klager om voor zijn gevoel weer een stapje achteruit te doen. Maar naar aanleiding van hetgeen zich eerder heeft afgespeeld, was er geen andere keuze dan klager 'terugplaatsen' naar een hoger beveiligingsniveau.

Ten aanzien van de klacht over de overplaatsing van klager in een separeerruimte wil verweerster het volgende opmerken.

Klager is op 3 juni 2021 in een separeerruimte geplaatst op beveiligingsniveau 3. Op 3 juni 2021 vond een gesprek plaats met klager over vermoedens van drugsgebruik en drugshandel en over zijn gedrag tijdens een verlof eerder die week, waarin hij dreigde niet terug te komen en het behandelteam uitschold.

In het eerder genoemde gesprek van 3 juni 2021 raakte klager geagiteerd en boos. Klager ontkende gebruikt te hebben en ontkende in drugs te handelen. Klager liep vervolgens scheldend de ruimte uit. Vervolgens bleef klager op de afdeling staan schelden en dreigen. Klager werd gevraagd naar zijn kamer te gaan, zoals is opgenomen in zijn signaleringsplan. Klager deed dit niet. Vervolgens kwam hij dreigend en scheldend op zijn regiebehandelaar af lopen en kwam met haar "neus aan neus" staan. Op dat moment werd er ingegrepen door het aanwezige personeel. Ondanks verzoeken aan klager om te kalmeren lukte dit niet.

Nadat klager door drie begeleiders naar zijn kamer was begeleid heeft het behandelteam hem getracht te kalmeren. Dit bleek onvoldoende te werken. Klager bleef verbaal dreigende uitspraken doen, onder andere via Whatsapp. Klager uitte zich fysiek agressief terwijl hij op zijn kamer verbleef. Klager wilde niet met behandelteam in contact. Bij een poging om met klager in contact te komen, werd klager gezien dat hij met bezweet ontbloot bovenlijf in zijn kamer stond met de rug naar het luik toe met iets in zijn handen waar hij mee tegen de deur schraapte. Hierdoor was er een vermoeden van mogelijke bewapening en dus een toename van onveiligheid voor zowel klager als voor de begeleiders. Op basis hiervan is in overleg besloten klager naar de separeerruimte over te brengen.

Er is klager meerdere keren gevraagd om zelfstandig en vrijwillig mee te lopen naar de separeerruimte vanwege de dreigende situatie die er was ontstaan en het risico op schade aan klager zelf en het personeel. Klager wilde niet meewerken. Op basis hiervan is de inschatting gemaakt om klager met hulp van de politie te separeren. Het aantal personen dat bij de separatie van klager betrokken is geweest, was zes of zeven. In contact met politie is klager vervolgens

meegelopen naar de separeerruimte. Er is op dat moment ook een gemotiveerde beslissing op grond van artikel 9:6 Wvvgz genomen waarbij in de visie van verweerster aan alle voorwaarden is voldaan om deze beslissing te kunnen nemen. Het formulier inzake de beslissing is echter, door diens overplaatsing, niet direct uitgereikt aan klager.

Verweerster benadrukt dat de beslissing om klager te separeren in een separeerruimte op een afdeling met beveiligingsniveau 3 los staat van de beslissing om klager terug te plaatsen naar een afdeling met beveiligingsniveau 3. De afdeling waar klager verbleef heeft geen geschikte separeerruimte.

Ten aanzien van het verzoek van klager om een schadevergoeding is het standpunt van verweerster dat dit verzoek, ondanks dat de klacht over de separatie gegrond moet worden verklaard om formele redenen, dient te worden afgewezen door de klachtencommissie. Er was voldoende aanleiding om over te gaan tot de separatie van klager.

5. Bevoegdheid klachtencommissie

Klager verblijft op grond van een strafrechtelijke titel in casu artikel 37 WvS, TBS met dwangverpleging, in GGzE.

Op personen die om die reden zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis is op grond van artikel 9:1 van de Wvvgz de klachtprocedure van deze wet van toepassing. Dat betekent dat klager bij de klachtencommissie een klacht kan indienen zoals omschreven in artikel 10:3 Wvvgz.

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat de klachten over de beslissing van 3 juni 2021 om klager over te plaatsen naar beveiligingsniveau 3, en over dat klager onterecht wordt beschuldigd van drugshandel en drugsgebruik in de instelling, niet behoren tot de limitatieve opsomming van klachtgronden van artikel 10:3 Wvvgz. Dat betekent dat de klachtencommissie niet bevoegd is om deze klachten te beoordelen en daarover een uitspraak te doen.

De klacht over de beslissing van 3 juni 2021 om klager te separeren, die klager naar voren heeft gebracht, behoort tot de in artikel 10:3 Wvvgz genoemde verplichtingen en beslissingen op grond waarvan een patiënt een klacht kan indienen. Het klachtrecht op grond van de Wvvgz is derhalve van toepassing op deze klacht die klager naar voren brengt.

De klachtencommissie voldoet voor wat betreft haar samenstelling aan artikel 10:2 lid 3 van de Wvvgz.

6. Beoordeling

Door klager is naar voren gebracht dat hij het formulier met het afschrift, als bedoeld in artikel 8:9 Wvvgz dat hem moet worden overhandigd, niet tijdig heeft ontvangen. Door verweerster is erkend dat klager dit formulier niet tijdig heeft ontvangen. Wanneer een patiënt op wie de Wvvgz van toepassing is een dergelijk formulier niet tijdig heeft ontvangen nadat besloten is om hem of haar verplichte zorg te verlenen, is dat op zich al een reden om een klacht over het verlenen van de verplichte zorg gegrond te verklaren. De erkenning van verweerster brengt met zich mee dat de klachtencommissie zonder de klacht nader te beoordelen gegrond moet verklaren.

7. Uitspraak

De klachtencommissie voornoemd:

1. verklaart zich **niet bevoegd** om de klacht van klager over de beslissing om hem over te plaatsen naar beveiligingsniveau 3 te beoordelen.
2. Verklaart zich **niet bevoegd** om de klacht van klager dat hij onterecht wordt beschuldigd van drugshandel en drugsgebruik in de instelling te beoordelen.

3. Verklaart de klacht over de beslissing van 3 juni 2021 om hem te separeren; **gegrond**.

8. Schadevergoeding

Klager heeft de klachtencommissie verzocht om een schadevergoeding van €25,= per dag voor de periode waarin hij onrechtmatig in de separeerruimte heeft moeten verblijven. Klager heeft vijf dagen in de separeerruimte verbleven, zodat de schadevergoeding € 125,= zou moeten bedragen. Verweerster heeft aangegeven dat een schadevergoeding niet op zijn plaats is, omdat er inhoudelijk voldoende redenen waren om klager over te brengen naar de separeerruimte. Dat het formulier ex artikel 8:9 Wvvgz niet tijdig aan klager is overhandigd en de klacht van klager daarom om een formele reden gegrond moest worden verklaard, doet daar niet aan af.

De klachtencommissie kan, indien een klacht gegrond wordt verklaard, tot een schadevergoeding door de zorgaanbieder besluiten. De schadevergoeding wordt naar billijkheid vastgesteld.

De klachtencommissie heeft, enerzijds, op basis van de overgelegde stukken vastgesteld dat klager op 3 juni 2021 een noodsituatie op de afdeling veroorzaakte, die noodzaak tot ingrijpen. Dat ingrijpen bestond uit het overbrengen van klager naar een separeerruimte. De klachtencommissie is dus van oordeel dat het ingrijpen op 3 juni 2021 terecht is geweest. Ook is duidelijk dat er op het moment waarop de beslissing werd genomen om klager over te brengen naar de separeerruimte geen andere mogelijkheid was om de noodsituatie die door klager werd veroorzaakt het hoofd te bieden.

Anderzijds, staat eveneens vast dat, achteraf, duidelijk is geworden dat het verblijf van klager in de separeerruimte onrechtmatig was doordat het formulier 8:9 Wvvgz niet tijdig aan klager is overhandigd. Deze onrechtmatigheid zou op zich al tot een schadevergoeding kunnen leiden. Echter, in een situatie waarin de behandelaars en begeleiders van klager niets anders konden doen dan klager naar de separeerruimte over te brengen om een door hem veroorzaakte noodsituatie het hoofd te bieden, zou het toekennen van een schadevergoeding omdat niet is voldaan aan een formeel voorschrift er op neer komen dat een schadevergoeding het karakter krijgt van een boete op een formele fout. De klachtencommissie acht dit niet billijk. Dat betekent dat de klachtencommissie klager geen schadevergoeding zal toekennen voor de beslissing op 3 juni 2021 om hem over te brengen naar een separeerruimte.

De klachtencommissie heeft vervolgens stil gestaan bij de vraag of het verblijf van klager in de separeerruimte korter dan vijf dagen had kunnen duren.

Uit de overgelegde rapportage maakt de klachtencommissie op dat klager op 4 juni 2021 weliswaar rustig was in het contact met de begeleiding tijdens de contactmomenten, maar dat er ook nog sprake was van enige onrust bij klager. Klager moest daarom nog in de separeerruimte blijven. Op 5 juni 2021 werd opnieuw beoordeeld of klager nog in de separeerruimte moest blijven. Het gedrag van klager is zodanig dat besloten wordt om klager over te brengen naar de High-Care-ruimte, omdat er gedragsmatig geen redenen waren om klager langer in de separeerruimte te laten verblijven. Klager moet op 6 juni 2021 nog in de High-Care-ruimte blijven. In de middag van 7 juni 2021 wordt besloten dat klager kan worden overgeplaatst naar een kamer op de afdeling, hetgeen die middag ook gebeurt.

Alles overziende is de klachtencommissie van oordeel dat het proces van de separatie van klager zorgvuldig is verlopen en dat klager niet onnodig lang in de separeerruimte en later in de High-Care-ruimte heeft moeten verblijven. De klachtencommissie ziet dan ook geen aanleiding om klager een schadevergoeding toe te kennen in verband met de duur van zijn verblijf in de separeerruimte en de High-Care-ruimte.

De klachtencommissie wijst daarom het verzoek om schadevergoeding af.

ALDUS gedaan op 22 juli 201 door de klachtencommissie van de Stichting GGzE te Eindhoven, bestaande uit de heer mr. XXXX, voorzitter, en de leden mevrouw XXXX, psychiater, en de heer XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.